

non. Omnis utriusque sexus, *Sanctissimum Eucharistie Sacramentum* in *Paschate* a proprio Parocho sumere ne emitant: nec ulli licet illud sumere ab alio quam a proprio Parocho, vel de ejus licentia. Quod si quis contra fecerit, prater grave peccatum mortale, quod incurrit, voluntus estiam illi ingressus Ecclesiæ interdic. Et *Septuaginta Ecclesiastica*. Religio vero, qui illud abique Parochi confessus ad ministrari, suæ Clementinam primam *Confessio*, scilicet *Excommunicatio* punita innotescat. Ita Concil. Tolosanum anno 1590. cap. 5. §. 3. *Communione in Paschate* Parochi nominis deferunt: quos Communione defusus perceperint, notatus ad Episcopum deferunt, quaque defusus rationes contra Confessum cognoscunt, eidem significabunt. Et §. 5. Qui *Paschatis tempore absurzum, sumptu Communionis testimoniem Parochi amplissimum dabunt*; ni fecerint iterata *Sacramenti sumptione, peccati suspicionem auferent*.

Ita S. Carolus Borromeus cum in Concil. Provinciali Mediolanensi 1. tum in Instructionibus de *Sacramento Eucharistie*: In *Paschali Celebrante*, ut nemo Parochialium legitimæ craticæ, quemadmodum est S. Matris Ecclesiæ præceptum, emitat hoc *Sacramentum* pericula in sua *Parchialis Ecclesiæ*, sive numero *Parochi* in *Quadragesima populi promulgabit*, atque *autoexplanat* *Confessionem* *ut latet in loco*. Illi Pontifices editam, cuius iustitia est, *Omnis utriusque sexus*; *Confaraturque in ea sacramentum diligissime proponet*. Quæ *Confessio*; ut perfice servetur, in *Quadragesima item per familiæ, ut Concilio Provinciali cauimus est, non minima cura describet*; qui per anterius *utrum* *utrum* *adopti*, in *Pascha S. Communionem confessi sumere debent*.

Hortabitur autem eos, ut qui in *Pascha Sacram Communionem sumere debent*, ipso die *Pascha Resurrectionis id present*.

Quo *Pascha tempore isto*, non aliud Sacerdotis ministrabit: si vero frequenter populum habet, alium quoque *Sacerdotem* adhibebit tunc et ceter.

Parochia sua Fidelibus in Pascha ministrabit: aliena autem *Parchia* nullo modo, nisi ut infra. Primo quod antiquis *Canebulis canum est*, sive *populus converbi antequam ministeris de Altaris enunciatur*. Aliena *Parochia* *Fidelis ad proprium Parochum remittit*, a qua *Sacram Communionem in Parchiali Celebrante sumunt*.

Si *etiam ministrabit*, qui majorum anni partem in *Pascha* habitaverit: illis quoque, qui saltum sex mens.

Perigrinis item, qui pauci ante diebus adversantur, nonne confundendam domicili.

Et *veni illius quoque*, qui facultatem ab *Archiepiscopo litteris concessum habuerit*.

Ecclesia etiam Parchialibus, etiam Communionem sumunt, in Pascha quoque offerit, & ministrabit.

Qui Parchiales Pascha tempore a Parochio absurzint, nisi se Communionem sumptu testatum fecerint, in eos ad praescriptum Conciliorum Provincialium agat.

Qui autem proficit *Pascha tempore non communicavunt*, sive ex praescripta formula ad Altera altera ex diebus feris Pascha proxime sequentibus monobit: & in consummacione perseverantes ad *Archiepiscopale forum defret*.

REGULA IV.

An differet *Paschalis Communio de confilio proprii Sacerdotis, & ob rationabilem causam, ad tempus differre potest*. Ita statutum Concil. Later. Canone *Omnis utriusque sexus* Ita Synodus Carnotensis anno 1526. Quilibet Fidelis ex Confessione Ecclesiæ, postquam ad annos discretiōnēs percerit, videlicet pauci ad quadragesimam, & plura ad ducentiam, aut pauciores annos, si differet supplet atatem, ad minus semel in anno, videlicet in die *Pascha*, tenetur cum multa reverentia, & devotione hoc *Sacramentum sumere*: nisi forte de confilio proprii Sacerdotis, & ob rationabilem causam, ad tempus diversi ultimum: puma proprie debilitatem stomachi sumptum cibum restringere non valens, vel etiam proper nondum satum sufficientem peccatorum Confessionem, sed aliam delicta preparacionem, quam peragere non poterat, aut etiam negligenter omisserat faciemus. Qui vero summodo Ecclesiæ precepti contemptores effecti, item falserum quatuor (legitimo cessante impedimento) non receperint *Sacramentum*, ab Ecclesiæ expellendi sunt, & sic Ecclesiæ pertinaces deculant, denganda est separatura.

Sane sicut immundi a faciendo Phase cum reliquo cœli filiorum Israhel exclusi sunt, & in secundum memorem dicitur (Nm. 9. 3) Ita si qui, ut per eum, parati non sunt ad *Eucharistiam* suscipiendam: utpote quia in proximi pecandi occasionibus, vel in affectu peccati adhuc verlantrur, vel quorum dubia conversus est, proter invenetur peccati letalis, publici maxime, & cum aliorum scandalo commissi habuum, se frequentes in eadem crimina relapsi, vel anno solidio a Confessione *Sacramentum* abstinent, & postmodum *Parchia* quindam diebus lesum Sacerdoti, nulla, aut exigua preparatione, eorum *Communionem* ad tempus differenda est, secundum prudens iudicium proprii Sacerdotis, penes quem, & non penes eum (salvo Episcopi iure) potestis est *Communio Parchialis temporis* pronogandi. Unde si quis alteri a Parocho, de illius,

Præceptum *Communione* *Parchialis*, & ex his *confilio*.

aut Episcopi licentia peccata confessus fuerit, ipseque *Absolutionis beneficium* distulerit *Confessorius*, aut illius *Communionem* ultra quindam *Parchiale* differentiam judicavit, debet nihilominus Penitentis proprium Parochum adire, ipseque exponere conscientia sua statum; sur certe Sacerdotis, apud quem peccata deposita, iudicium, ut illius consilio, & licentia *Parchiale* *Communione* ad tempus differat. Alioqui Parochus jure suo uteatur, & personas Constitutionis, *Omnis utriusque sexus*, ipsum incurrit declarabit. Quamobrem consultus erit, si *Confessorius* humi modi homines ad proprium Sacerdotem remittant.

Quemadmodum autem de proprii Sacerdotis consilio observationabile causam differri potest *Communio Parchialis*, ita anticipari potest, & debet, si quis prævidet se, & in *Parchia*, & multis post *Parchia* mentibus impotentem futurum ad *Eucharistiam* sumendum propter impedimentum extrinsecum. Ecclesia enim sic iubet *Communione in Paschate*, ut vel ad minus tunc fieri, & non ultra differi: si autem differetur ad plures mentes post *Parchia*, non fieri ad minus semel in anno. Sint si cui injunctum effet solvere centum nummos ad minus semel in anno, id quia in *Parchia*; is, si prævideret se solvendo non futurum in *Parchia*, solutionem anticipate deberet, si posset.

REGULA V.

Qui apud *Privilegiatus* sive in *Ecclesiæ Regularium Eu-chariastiam sumptu* in *Heddomada Sancta*, debet nisi *Parchia* in propria *Parochia* *Communionem confessi sumere in Ecclesiæ Parchia*, & numero *Parochi* in *Quadragesima populi promulgabit*, atque *autoexplanat* *Confessionem* *ut latet in loco*. Illi Pontifices editam, cuius iustitia est, *Omnis utriusque sexus*; *Confaraturque in ea sacramentum diligissime proponet*.

Ita respondit Congregatio Cardinallium Concilii Trid. in terprium.

REGULA VI.

Qui præcepto *Communio Parchialis* satisfecit, *Eucharistiam in propria Parochia sumenda*, die ipso *Parchia* *Eucharistie sumere non potest in Ecclesiæ Regularium*, aut *quarumdam Privilegiatorum*, sive *Exemptarum*.

Le enim X. Pont. Max. concedens, ut *Privilegium Eu-chariastiam* quavis anni die ministrare possit, excipit diem *Parchia*. Privilegium autem, que Juri communis derogantur, debent, non ampliar. Idem confirmat Responsio Congregationis Cardin. datum die 23. Januarii 1586. Namque sententiam *Navar. Azor. & Silvius* probabiliorum censent.

REGULA VII.

Qui *Communio Parchiale* pretermisit, tenetur ad satisfaciendam *Ecclesiæ præcepto pro illo anno communicare*. Ita censit. Jo. Major, Petrus & Paulus, Navarrus, & Silvius. Duplex autem hujus obligatio ratio. Primo, quia non conceditur terminus annus, ut tunc effici obligatio, sed ut adimpleretur ulterius differri non posse: sicut in contradicione, quando statutus tempus ultra quod non posse differri solitus: si tunc non fieri, debet non extinguitur, sed perseverat. Secundo, quia *Communio* est id, quod Ecclesiæ præcipue præcipere intendit: temporis autem determinatio est aliquid secundarium. Cum ergo posse adhuc impleri Ecclesiæ præceptum secundum substantiam, & quantum ad id, quod in eo præcipuum est, obligatio perseverat.

At inquit alii magni etiam nominis. Theologi, & Antonius, Silvester, Petrus, Dominicus Soto, Toletus. Dunt aliquid præciput, cum determinatione temporis, ex clero celstis obligatio, ut pater in Missa Festi, Jeju, Non Vigilia, &c.

Id verum esse respondent alii, cum opus, quod præcipitur, annexum est tempori, & quasi penitum, & onus diei præciput, ita ratio obligatio sit talis dies, quais fuit auditio Missa in die Feli, Jejunium in Quadragesima, Quatuor Temporibus, statique Vigiliis, & Breviarii Recitatio. At Confessio, & Communio annua non precipiuntur, ut annexa temporis, que certa diei pena, & onera nec ratio obligatio earum est *Parchia* tempus, sed jus divinum, cui ut fatus sit, Ecclesiæ *Parchia* tempus ita determinavit, ut obligationem faciendo satia divino illi juri, ac præcepto de ecclesiæ cibo animabus nostris procurando, quo spiritualis vita sustentetur, propterea non remiserit. Atque hæc longe probabilius, & tutor fentis, quamvis magna nomina contraria opiniones defendant.

REGULA VIII.

Mortale peccatum incurrit, quisquis gravi morbo corre-petus, & in moris personali confitit, Eucharistia via-munione recipere renuit, aut negligit.

Ecclesiæ scilicet præceptum in re gravi violare non metitur. Eiudicem peccati rei sunt illi, ad quos infirmi cura pertinet, præcipue Medicus, si ipsum ea de remontere, ueque

De Sacramento Eucharistie.

utque isto Christiani hominis officio desungatur, urgere negligant. Id colligitur ex can. 22. Concil. Lateranensis sub Iose. III. cuius via alias occasione referemus, cum minimus numero, de quibus Deus per Prophetam ait: *Populus isai. 29. 23; hic latit me honorat, et autem eorum lange est a me: ne Joan. 4. 23;* sumus hypocrite, quibus va totes impetratus est Christus ne veri adoratores non sumus, qui Deum adorant in spiritu, & veritate: ne indigne manducando, & non dijudicando Corpus Domini, iudicium nobis manducemus, & bibimus, & animoque nostra mortem conficiamus Panem vite sumendo, & recipiendo Sacramentum, quod Christus infuit, ut eternam vivamus: ne denique filio profiteamur sumendo Corpus Christi, nos ad Corpus Christi mysticum pertinente, & esse membra illius Spiritu vegetata.

REGULA IX.

Præcepto Communionis annus non fit satis per sacrificium Domini manducationem.

Præceptum enim Ecclesiæ est determinatio divini præcepti ad certum tempus, adeoque illud non implent, qui divinum de sumptu Eucharistie præceptum violent, Corpus Domini non dijudicantes, secundum illud Apost. ad Cor. 11. Probet autem se ipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat, & bibit indigne, iudicium sibi manducat, & bibit, non dijudicans Corpus Domini. Præterea Concil. Oecumenicum Lateranense 4. can. *Omnis utriusque sexus*, præcipit omnibus, & singulari Fidelibus, ut suscipiant reverenter admittant in *Parchia Eucharistie Sacramentum*. At siue, qui patet est reverentia, nemo dixerit per Communionem sacrilegum: *Iustus ignorans, (inquit S. Joan. Chrysost. Hom. 5. in Epist. 1. ad Timotheum), quoniam indigne accedere, etiam si semel infelix sumus, ut cum innumeris per totum annum festa perperemus, nihil in eum erimus tinxere, Iar. eis arbitrii, si non afflues profanamus, atque contumeliam Corpus Christi attingeremus. Neque intelligimus, quem bi, qui Crucifixum afficerunt, semel tantum id fecerunt. Non igitur quia semel crucifixum, minus ideole delictum est: & qui Christum prodiit, semel tantum prodidit: numquid ergo hoc illum supplicio eripiat?*

Hinc Philippus Lingonienis Episcopus in Synodo anno 1552. ita statuit: *Quia nonnulli remunerari magis populum, quam Deum timentes, non reverent, prout expiri sunt, auctoritate commissari Confessione prohibita accedere irreverenter ad sacrauentum Eucharistie Sacramentum, statim, quod nullus deinceps ad prefatum Eucharistie Sacramentum tenetur aliquem admittere, nisi prius illum audiatur in Confessione, ut prius sibi fide facta, quod more Fidelium Penitentia recipiat Sacramentum: nisi, qualiter cum non defert, vel certus est necesse esse, ut statim post Communionem Extremam etiam Unctionem ministret. Caudam, ut aegrotantis, ad quem defert, cubiculum ab omni forde, & inquinamento purgetur, amotusque omni profana, exornetur, ubi potest, pio apparatu, & sacris imaginibus: tum prætres mensa consternatur mappa nitida, & appareatur cruce, aliæ effigie sacra, candelabris, & candolis fatimi binis. In qua mensa super Corporis Pixis cum SS. Sacramento collocaatur. Sit præterea vas virtutum ad ablationem unum. Qui ob egredit id minus præfaret, pollicitur, curat Parochus juvari a Confratribus SS. Sacramenti. Cum Parochus accessit ad agrotum, diligenter videtur, (siquidem graviter laborat) an integro scapulæ sit; an item periculum rufus, aut vomitus, si tunc non potest sumere, necessitate, vique repeatita morbi impeditus; aliquantum moribundus Parochus, dumque in morte est, ipse, & reliqui Fideles genibus flexis coram SS. Sacramento orantur. At vero si perferat impedimentum, illud proponet, ne adorandum, si modo agrotus ita defideret: & imperita ei figura crucis benedictione, cum ipso Sacramento discideret. Eodem modo oret, proponat, & benedicat, si cum veneret, ut initio Viderit fieri non posse, ut aegrotus sumat: fed ne deterrat tamen unquam ad eum, quem sumere non posse ante noverit. Si autem sumere potest, Parochus illam sanguine alloquentur & querat an aliquid si reliquum, quod confiteri velit: tuncque libenter eum audiet, & solvet: interrogabitque etiam, an SS. Corpus Domini sumere velitis: & si pro Vaticano dandum sit, id quod exprimit: ad quod pie, devotee sumendum paucis verbis inflammat.*

Si quando sumere facias, hostia redibit, Parochus antequam domo aegroti ascedat, lumina extinguat, stolam, tintinnabulum, umbellam non adhibebit, paxidem palam non defert. Cohortabit aegrotum, ut S. Communionem sumat, etiam si graviter non aegrot; maxime si Fidei aliquis celebriter id sudet: neque ipse ministret recusabit sepius in eadem infirmitate pro devotione, & desiderio aegroti: præterit si ille, cum valet, solet frequentare: ut in Concilio Provinciali Mediolanensi 4. statutum est.

Pro Vaticano ministrabit, cum probabile est, quod eamam: plus sumere non poterit: cavebit autem, ne ita cunctetur, ut periculum adest aegroti morienti prius quam sumat. Cum præterea postea quam Vaticano, Extremamque eam, impetrat, & sacrificia favens, & præcepit Ecclesiæ illud. Quomodo, qui Eucharistiam in fæci, & affectu peccati mortaliter recipit in Parchia, penitentiam agere, & confiteri quamprimum debet cum innante illud sacrilegium, tum reliqua peccata Sacerdoti, & Christi Corpus cum debita reverentia, & pietate suscipere, ut præceptum Communionis annus satisfit per sacrificium Domini manducationem. Quia doctrina Cleri Gallicani iudicatio in generali Conventu anno 1700. temeraria est, scandala, erones, impetrat, & sacrificia favens, & præcepit Ecclesiæ illud. Decretum edito die Jovis 11. Martii 1679. quinquagesima quinta his verbis expressi est: *Præcepto Communionis annus satisfit per sacrificium Domini manducationem*. Denique Inter Propositionem, quas Innoc. XI. Ponit, Maximus damnavit ne minimum tamquam scandalosum, & in præcepto periculosum, Decreto edito die Jovis 11. Martii damnata.

Proprio die in praesentia, quoniam quicunque audierat Confessionibus præficiuntur, monent cum publica omni, tum privata singulis, non adhuc tremenda mysteria, nisi prius invenire probata confitentia, & omnium quorum meminisse operam sedulo dederint, peccatorum facta Confessione accident.

Ita Concil. Bituricense anno 1540. Nemo sine contritione, confessione, & satisfactori operibus dignus præsumvit, ad Eucharistiam sumendum accedit.

Denique inter Propositionem, quas Innoc. XI. Ponit, Maximus damnavit ne minimum tamquam scandalosum, & in eadem infirmitate pro devotione, & desiderio aegroti: præterit si ille, cum valet, solet frequentare: ut in Concilio Provinciali Mediolanensi 4. statutum est.

Pro Vaticano ministrabit, cum probabile est, quod eamam: plus sumere non poterit: cavebit autem, ne ita cunctetur, ut periculum adest aegroti morienti prius quam sumat.

Cum præterea postea quam Vaticano, Extremamque eam, S. Communionem ministri petat, eis pio defiderit Parochus non debeat: sed pro Vaticano illam iterum in eodem morbo non ministrabit, nisi periculum mortis post octo, vel decem dies idem perseverat, aut morbus pallidus imminuit deinde ingravescat.

Prælati aliqui Ecclesiæ, qui in lecto aegrotans frequenter Eucharistia pabulo salutari se reficiunt, eam, & cum prima aegrotatione, & cum primo Vaticano sumunt, Sacerdos, qui post illum in ipso Ecclesiæ primariam dignitatem, locum obtinet, defert, ac ministrabit, universo Clero ejusdem Ecclesiæ præficiunt, & Societate etiam SS. Corporis Domini. Si vero sepius S. Communionem sumunt, alius inferior Sacerdos, vel Parochus ministrabit, Societas etiam tammodo Corporis Domini comitante. Aliis Sacerdotibus eodem modo defertur, ejusdem ordinis salem Sacerdotibus, aliisque Clericis comitabitur.

Nat. Alex. Theol. Tom. I. G. 2. Agro.

Objectio di-

lata.

Frustra vero quis objicit, Ecclesiæ atius internos præcepere non posse. Esto enim ipsos præcipere non possit di recte, ut nec de illis in exteriori foro judicare; indirec-

tae menis ipsos præcipere potest, quatenus externi religiose fieri non possunt, nisi cum internis sint conjuncti. Præter-

ius.

Ques re-
sponsio.
sponsio.
Corpus
Christi ad
infirmitates
descendam.

Ques re-
sponsio.
Corpus
Christi ad
infirmitates
descendam.

Egregius, si per valeudinem potest, & electo surget: de-
coreque vestitus, & si est Sacerdos superbellico, itaque
indutus, genitus aegis erit, dum sumat.

Facta Communione, Sacerdos horret agerum ad san-
cte meditandum, & ad gratias Deo agendis de tanto bene-
ficio, monasterio domesticis, qui ergo curam habent, ne
per dimidiam falem horam illam visitant permittant, ne a
munera gratiarum Deo agendum averatur.

Hæ Regule de Sacramento Eucharistie ageris admini-
strando sumptus est cap. Sane, Extra, de Celebrazione
Misteriorum, quod est Honor. III, ex Instructionibus S. Ca-
roli de Visitacione Inferiorum, ex Synodo Senonensis 1544.
Rothomagensi 1582. Bardigleni 1583. Aquisensi 1585.

CAPUT II.

De Conversione Panis, & vini in Corpus, & Sanguinem
Christi.

ARTICULUS I.

Utrum Christi Domini Corpus, & Sanguis vero, ac rea-
liter in Eucharistie Sacramento continentur.

PROPOSITIO CATHOLICA.

Verum Christi Domini Corpus, verus item Sanguis in E-
ucharistia recte & praesens sicut, non praesentia tantum
viriutus, & efficacia, sed substance.

HÆC Propositio contra Zuinglianos, & Calvinianos
Hæreticos invictissimis argumentis probata: quorum
alia ex Scriptura Sacra testimonios, alia ex Traditione,
aliæ ex Ecclesiæ autoritate, & judicio petta sunt. Tria pro-
ferunt suppeditata Scriptura. Primum ex verbis promissionis,
alterum ex verbis institutionis, tertium ex verbis eum hu-
i admisibili Sacramenti explicantibus de propromissione est.

Quod primum spectat, Sacramentum hujus institutionis
promisit Christus, cum miraculum multiplicantis quinque
panum edidisset, & sequentes se plebem, ac Discipulos
in primis docuerit, Panem se esse vivum, qui de ca-
lo descendit, ex quo si quis manducaverit, vivet in aet-
ernum, ut refert S. Joannes Evangelii sui cap. 6. Subjunxit
enim: Et panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi
viro. Quorum occasione verborum contentio inter Judæos
orta est. Quomodo (inquirebant) posse hic nobis Carnem
suum dare ad manducandum? Jesus respondit: Amen, Amen dico vobis, nisi manducaveritis Carnem filii hominis, & biberitis ejus Sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Qui manducat meam Carnem, & bibit meum Sanguinem, in me manet, & ego in illo. Scimus noster me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem: & qui mandu-
cat me, & ipse vivet propter me. Hoc est panis, qui de caelo descendit. Non sicut manducaverunt patres vestri Manna, & moriuntur sunt. Qui manducat hunc Panum, vixit in aeternum. Id cum audirent multi ex Discipulis eius, dixerunt: Datus est hic sermo, & quis potest eum audire? Quorum murmuratione Christus agnoscent, dicit: Hoc vos scandalizatis si ergo videritis Filium bonum ascendentem, ubi erat prius? Ex hoc, inquit S. Joannes, multi Discipolorum ihsus abierunt retro, & iam non cum illo ambolescant. Dixit ergo Jesus ad duodecim: Numquid etis vultis abiire? Respondit Simon Petrus: Domine, ná quæm ibimus Verba vita aeterna habes. Et nos credidimus, & cognovimus, quia Tu es Christus Filius Dei.

De Eucharistie Sacramento hunc locum intellexere SS. Petres a primis Christiani nominis facilius, cumque sen-
sum, ut proprium, ac litteram speculaverint, ac tradidisse-
runt: scilicet S. brevis lib. 4. c. 34. Origenes Hom. 16. in
Numeros, S. Cyprinus lib. de Oratione Dominicæ, S. Hilarius lib. 9. de Trinitate, S. Cyrilus Hierosol. Catechesi 4. S. Ambrosius lib. de sis; qui Mysterii inveniuntur, c. 8. S. Joan. Chrysost. S. Aug. & S. Cyrrilus Alex. in G. 6. S. Joannis, Conc. Alexandrinum in epist. ad Nefitorum, S. Leo fer. 6. de Jejuniis septimi mensis, & Jan. vero polito, quod de Eucharistia Jon. 6. cap. sagratur, praesentis realis
Corporis, & Sanguinis Christi in hoc Sacramento luculent-
ter ex eo loco probatur. Primo, Christus Panem, quem
daturum se pro Mundi vita tam amanter pollicetur, id est,
Carnem suam, Manna opponit, que qui cibis sunt inde-
ferto, mortui sunt: qui autem hunc Panem, id est Carnem
Christi manducatur est, vivet in aeternum. At si Eucharis-
tia mera figura est Corporis, & Sanguinis Christi, quan-
vis paullo expressior ipso Mannæ, fructu ipsi anteponitur, quoad vim illam vivificam. Siquidem, & veteres Iuli ex
Israelitis, qui in fide Christi veniunt Mannæ manducabant, Carnem ejus, & Sanguinem sive partem percipiabant, quem-
admodum se percipere Calvinisti gloriantur.

Secundo, verba illa Christi dubium excitare gravissi-
mum in Judorum animis. Litigabant igitur Iudei ad invi-
cim dicentes: Quomodo posset hic nobis Carnem suam dare
ad manducandum? At dubium hujusmodi non excusat
figurata locutio, qua Christus Panem se daturum signifi-
cat ad representandam Carnem suam, & ad sui memo-
riam dumtaxat existendant.

Tertio, Judgmentum opinionem illam de vera Christi car-
ne ipsi in cibis danda, Salvator minime correxit, immo
confirmavit, & dubitationem eorum reprehendit, carnem
suum daturum se assertus, quasi interpositi jureretur: Amem, Amen dico vobis, nisi manducaveritis Carnem Filii hominis, & biberitis ejus Sanguinem, non habebitis vita-
rem in vobis. Homines (inquit Apostolus ad Heb. 6.) per
majorem sui jurantis & omnis controversie eorum finis ad
confirmationem, est Juramentum. In quo abundantius vol-
entes Deus ostenderet pollicitationis heraldus immobilitatem
confisi sui, interposuit insurrandum: ut per dies im-
mobiles, quibus impossibile est mensiri Deum fortissimum
solarium habebamus: & ut obstinatoe Infidelium animi
ad credendum fecerant. Obeatus nos, quorum causa Dei
juris! O nos misericordes, si nec juranti Domino creditimus!
Inquit Tertullianus lib. de Panitia.

Quarto, Responsio Christi in re tanti momenti, ubi nō
mirum legem condebat, ac preceptum dabit, ambigibus
figuris institutis, ac omni profusa exequicatione carere de-
buit, ne summae Veritatis verba ad fallendos potius quam
ad erudiendos homines definita videntur. Cum igitur
plausibiliter dixerit: Nisi manducaveritis Carnem filii hominis, & biberitis ejus Sanguinem, non habebitis vitam in vobis, vera, & realis manducatio carnis Christi hi verbis
imperata center debet. Solemniter fuit Christus, etiam cum de rebus minoribus momenti ageret, ut si quid figurare, & ob-
scure dixerit, aliquando rogatus, interdum sponte explicar-
et. Dixerat Discipulis, (Joan. 16.) Modicum & jam non Realis pra-
videlitis me, & iterum, modicum & videlitis, quia vado, feria Can-
ad Patrem; Illorum interrogationem prævenit, ac myli quibus Can-
ad locutionis genus ultra ipsi exponit. Cum dixerit Ni-
codus: Amen, Amen dico vobis, Nisi quis renatus fuerit istia.
non potest videre Regnum Dei: Interrogant, quo-
modo potest Homo nasci, cum sit senectus? Mysterium expo-
sunt hi verbi: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & spiritu, & San-
gano, non potest intrare in Regnum Dei. Proponuntur a-
pud Mattheum parabolam feminantis; non intellexerant Dis-
cipuli; interrogantibus copiose, & particulatum explicavit.
Propositor aliam parabolam de zizanis: Apolothi rogant, ut
parabolam illam edisserat; cum votis annuit. Id vero Matth. 13.
si prædicta in his occasionibus, quis sibi persuaserit, id mi-
nimus facturum optimum Preceptorem, ac Redemptorem in
re gravissima, dubitantes Discipuli, si alijs sufficiat verbo-
rum sensus, quam proficerent, & de spirituali dumtaxat
manducatione sufficiat intelligenda?

Quinto, Carnem suam vere cibum, & Sanguinem suum
vere potum esse affirmat. Caro enim mea vera est cibus, &
& Sanguis meus vero est potus. Scripturam igitur aduerte-
re, & in alienum sensum Christi detorquent verba Calvi-
niani, cum ejus carnem spiritualiter dumtaxat, impro-
prie, & figurate manducari contendunt, quatenus sive ap-
prehenduntur.

Sexto, subdit Christus, Qui manducat meam carnem, &
& bibit meum Sanguinem, in me manet, & ego in illo. Quod
est in soluere de inhabitatione spirituali per fidem, &
caritate, sed de manuone naturali, quia carnem suam nobis
communicat, SS. Patres, Hilarius, Joan. Chrysost., &
Cyrillus Alexandrinus, explicant.

Septimo, cum Discipuli dicerent, Datus est hic sermo,
qui potest eum audire? Sciens Jesus, quia murmurarent
ex eis: Hoc vos scandalizatis? Si ergo videritis Filium
bonum ascendentem, ubi erat prius? Ex futura in celum
Ascensione sua carnem suam ad manducandum se date po-
sse confirmat. An, quæsto, ac spirituali manducations si-
dem astrictum Mysterium adeo admirabile proferte suffi-
cient opus? Sane, qui ex Ascensione Mysterio probat se
carnem suam daturum ad manducandum, & qui manducabunt
in ipso manuose, extremumque viatorum, probat se tam ve-
re, ac proprie carnem suam daturum manducandum, quam
vere, ac proprie in celum ascensurus est. Quemadmodum
spiritus Christus in celos re ipsa ascendit, non figurare, nec
spiritualiter dumtaxat; ita carnem suam non figurare, &
spiritualiter tantum, sed vere, proprie, & re ipsa mandu-
candum Fidelibus dedit.

Oktavo, Ex hoc multi Discipolorum ejus abierunt retro,
rei insolentia offensi. Quis credit Pastorem optimum, qui
overa errantia queritur ex celo descendat, pasturum suis
se, ut oves tan multe ex suo grege discedent, quas uni-
corvo revocare, ac retinere potuerit, aperiendo illis fer-
monis sui sensum, & declarando se loqui de manducatione
spirituali corporis sui per apprehensionem fidei, aut de
manducatione panis materialis, & vulgaris, qui carnem sue
figurare efficit, illiusque virtutem dumtaxat contingit.

Tandem Christus, Discipulis illis avertibus, dixit duo-
decim Apostolis: Numquid etis vultis abiire? Significans
se jam scilicet quicquid in seculo erat, ut eos retinetur, &
hoc Mysterium amplius explicare non posse: proinde illi
optionem dari, ut vel credant, vel abscent. Suo & aliorum
nomine respondit Simon Petrus: Domine, ad quem ibi-
mus? Verba vita aeterna habes. Et nos credidimus, & co-
gnovimus, quia tu es Christus Filius Dei. Quibus verbi-

De Sacramento Eucharistie.

fe, & Confidicilos omnia credere, quæ Christus pro-
prietate, & ipsam carnis ejus sacratissime veram, realem,
ac naturalem manducationem in Sacramento, cuius initia-
tionem promovit, protinus.

II. Altera Catholica Propositionis probatio summis
verbis Christi Domini Sacramentum institutus. Accep-
tim enim panem, & benedictum, ac frugis dedique Discipulis,
& ait: Accipite, & comedite: Hoc est Corpus meum, quoniam
pro vobis tradetur. Et accipiens calicem, gratias egit, &
dedit illis, dicens: Bibite ex hoc omnes: Hoc est enim San-
guis meus Testamentum, qui pro multis effundetur in re-
missionem peccatorum. Ita referunt S. Match. c. 26. S. Mar-
cus c. 14. S. Lucas c. 22. & S. Paulus 1. ad Cor. c. 11.
Verba porro Christi Sacramentum institutus, dogma, fi-
dei traditrix, legem Ecclesie sua in perpetuum tempus
testamentum condit, cum non exteris, sed amicos, sed
filios altoquuntur, eis animi sui sensa sperant, & volunt-
atem significante suam; cum denique ipsi tradant amici-
tatem perenne pugnare. At Christus dicens Apololis, Accip-
te, & comedite: Hoc est Corpus meum. Bibite ex hoc om-
nes. Hoc est enim Sanguis meus: Sacramentum institutum, verba
rebus summis confusus, scilicet S. Paulus cum istem con-
cordia. Cum enim quatuor illi Auctores institutionem hu-
i Sacramenti narravissent, diversis temporibus scripsissent,
ali audierunt ab ipso Christo, ut S. Match. ali a Domino
postes accepterunt, ut S. Paulus; ali didicierunt ab iis, qui
Christum Sacramentum institutum viderant, & audiever-
ant, ut SS. Marcus, & Lucas; omnes tamen istem verbi
Christi dixisse commemorant. Hoc est Corpus meum; &
Hoc est Sanguis meus, aut, Calix Sanguinis mei: nemo
explicavit dictum esse per figuram, nemo ultius verbum
addidit, ex quo id intelligere possemus. At incredibile
est, nemini Evangelista, nec Apololus Paulus, hunc
fons expremptus suscite, si Christus solam Corporis &
Sanguinis sui figuram dare, idque a nobis cre-
di possit.

Calvinianos itaque Hæreticos his S. Aug. verbis Catholicis
cum quicunque merito compellat: Fratres sumus, quare litigiamus?
non integrum mortuus est Pater. Fecit testamentum,
& sic mortuus est: mortuus est, & resurrexit. Tamdiu con-
tinuit de hereditate mortuorum, quando in testamento pro-
feratur in publicum & cum testamento prolatum fuerit
in publicum: & tunc omnes, ut tabula operantur, & restan-
tentur. Index intentus audit, Advocati silent, Pracones se-
lenum faciunt, universitas populus suspenit, & legan-
tur verbo mortui non sentientis in monumento. Ille sine
sensu jacet in monumento, & valent verba ipsius: sedet
Christus in Cole, & contradicunt testamento ejus? Ap-
petit, legamus. Fratres sumus, quare contendamus? Place-
tur animus noster, non sine testamento nos dimisit Pater.
Qui fecit testamento, vivit in aeternum: audiat voces no-
stras, agnoscat suum. Legamus, quid litigamus? Ubi inveni-
tur corpus & sanguis? In sensu corporis & sanguinis Christi
in Eucharistia. Realis praesens Corporis & Sanguinis Christi in Eucha-
ristia.

III. Tertia Catholica Propositionis probatio summis
verbis Apololi ultimæ Eucharistie spectantibus Ep. 1. ad sanctos Cor-
t. c. 10, ubi per interrogacionem quasi de re confessi,
& certissima loquens, ait: Calix benedictionis, cui benedi-
cimus, nonne communicatio Sanguinis Christi est? Et panis,
qui fecit testamentum, vivit in aeternum: audiat voces no-
stras, agnoscat suum. Legamus, quid litigamus? Ubi inveni-
tur corpus & sanguis? In sensu corporis & sanguinis Christi Do-
minus nostre testamenti condidit, nomen Corpus, &
Sanguinis nomen legit, dicens: Hoc est Corpus meum. Hoc est
Sanguis meus: quid pro Corpore, & Sanguine Christi figura-
ris Corpus, & Sanguinis ipsum nobis supponere conari?

III. Tertia Catholica Propositionis probatio summis
verbis Apololi ultimæ Eucharistie spectantibus Ep. 1. ad sanctos Cor-
t. c. 10, ubi per interrogacionem quasi de re confessi,
& certissima loquens, ait: Calix benedictionis, cui benedi-
cimus, nonne communicatio Sanguinis Christi est? Et panis,
qui fecit testamentum, vivit in aeternum: audiat voces no-
stras, agnoscat suum. Legamus, quid litigamus? Ubi inveni-
tur corpus & sanguis? In sensu corporis & sanguinis Christi Do-
minus nostre testamenti condidit, nomen Corpus, &
Sanguinis Domini, non Spiritus Domini, sed Corpus
ipsius, & Sanguinis communicationem & participationem
Apololus appellat. Subdit illius communicationis admira-
bile effectum: Quoniam (inquit) natus panis, unum cor-
pus multi sumus, omnes, qui de uno pane participamus. Si
autem non vere in Eucharistia sumimur, Corpus Christi,
sed panis communis, falsum erit, omnes Christianos de
uno pane participare; quia potius fratres sunt, vel a-
grum supremum voluntatis tabulis reliquerit, adiuste se pa-
net, arbitratetur, cum tabella dominis, vel agrum representa-
tum ex Executoribus testamento date fuerit. Christus
Eucharistia institutus, quam S. Gaudentius Tr. 2. in Exod.
dicit, appellat Hereditarium Manus Novi Testamenti, sit
Hoc est Corpus meum. Hoc est Sanguis meus. Et figuram
dumtaxat Corporis, & Sanguinis Christi esse Sacra-
mentum, nonne communicatio Sanguinis Christi est? Et panis,
impie contendunt? Nonne hoc est Salvatoris nostre
testamenti violator? Nonne hoc est umbraticum testamen-
tum pro verò, ne posset eloqui? Nonne hoc est Scrip-
tura Sacra verba contumescit? Verba Christi in alienum
sensum detorquentur? Si figuram dumtaxat Corporis sui de-
restitutam credere debemus, sed verum Christi Corpus, &
Sanguinem. Non Huius sacramentum incommunicabili
merito compellat: Fratres sumus, quare contendamus? Place-
tur animus noster, non sine testamento nos dimisit Pater.
Qui fecit testamentum, vivit in aeternum: audiat voces no-
stras, agnoscat suum. Legamus, quid litigamus? Ubi inveni-
tur corpus & sanguis? In sensu corporis & sanguinis Christi Do-
minus nostre testamenti condidit, nomen Corpus, &
Sanguinis Domini, non Spiritus Domini, sed Corpus
ipsius, & Sanguinis communicationem & participationem
Apololus appellat. Subdit illius communicationis admira-
bile effectum: Quoniam (inquit) natus panis, unum cor-
pus multi sumus, omnes, qui de uno pane participamus. Si
autem non vere in Eucharistia sumimur, Corpus Christi,
sed panis communis, falsum erit, omnes Christianos de
uno pane participare; quia potius fratres sunt, vel a-
grum supremum voluntatis tabulis reliquerit, adiuste se pa-
net, arbitratetur, cum tabella dominis, vel agrum representa-
tum ex Executoribus testamento date fuerit. Et vero si
Corpus Christi Corporis reipublica, & secundum substantiam in Eu-
charistia præsens esse credimus, manifestum est, omnes
Fideles, ubique terrarum, de uno pane, qui Corpus
est Christi, participare, & secundum eundem illum panem comedere. Et cap. 1. De preparatione ad
sanguinem Eucharistie adhibenda sic loquitur: Quidcumque
manducaverit Panem hunc, vel bibit Calicem Domini
indigne, reus erit Corporis, & Sanguinis Domini. Probet au-
tem sibi sanguinem homo, & sic de Panis illo edat, & de Calice
bibat. Qui enim manducat, & bibit indigne, iudicium sibi
manducat, & bibit, non disjudicat Corpus Domini. Quod si
ut Hæretici dicitant nihil aliud in Sacramento ven-
randum esset præter memoriam, & signum Passioni Christi,
ut quid opus erat tam gravius verbis Fideles hortari,

ut seipso probarent? Gravi enim illa *judicis* voce declaravit Apolodus nefarium aliquod scelus ab eodem admissum in *Constitutio* *doctrinae*. Cum enim ante sexcento annos *Berengarius* Ande gavensis Archidiacus id negare satus esset, signumque tantummodo Corpus Christi in Eucharistia esse assertum, in Romano primum Concilio sub *Letea IX* hac hæresis damnata est, ipseque Communione privatum anno quinquegesimo supra millefium. Secundo, in Concilio Venetiensi eodem anno, in quo & *Joannis Sceni* *Erigene* Liber, quo patrono *Berengarius* gloriosatur, lectus, & proscriptus est. Tertio, in Concilio Pariseni ab *Hincmaro* & *Christianissimo* congregato, eodem anno. Quarto, in Conc. Florentino sub *Vigilia II*. Pont. Max. anno millesimo quinquegesimo quinto. Quinto, in Conc. Turonensi, prædictissimus ejusdem Pontificis Legatis celebrato eodem anno; qua in Synodo *Berengarius* errorum suum ejusavit subscriptio data, & juramento firmata. Sexto, a Synodo Romana sub *Nicolaio II*. anno millesimo quinquegesimo nono, in qua hæresis ejusavit, Fidem Catholicam de Eucharistia veritate professus est in forma, quæ habet cap. *Ego Berengarius*, dist. 2. *De Consecratione*. Septimo, in Conc. Rotomagensi sub *Maurilio* Archiepiscopo, anno millesimo sexagesimo tertio, cum *Berengarius* ad errorem redierit. Octavo, in Conc. Pictaviensi, prædicto *Girardo* Episcopo Engolismensi, Sedis Apostolicae Legato, anno millesimo septuagesimo quinto. Nonno, a dubius Romanis Synodis sub *Gregorio VII*. Pontifice Maximo, annis millesimo septuagesimo octavo, & millesimo septuagesimo nono. Decimo, a Conc. Bardegalensi anno millesimo octogesimo, prædicto *Hugone* Densi primum Episcopo, deinde Archiepiscopo Lugdunensi, Sedis Apostolicae Legato. Eundem anno, id est millesimo octavo, & corpora nostra aliquando resurrecta. Panem vero Dei consecratum non esse communem panem, sed *Eucharistiam ex duabus rebus consonantem, terrena, & celesti iudec specibus panis, & s. Corpore, & sanguine Christi*. S. Cyriacus Euchariastis, & *S. Ambrosius*, l. dicitur, quod *Eucharistia* non semel vocat. S. Hilarius alterius Nos vere *Verbum Carnem cibis dominico sumere*; id est, idem Corpus naturaliter manere nobis: Inde probat, Dei Filium esse unum cum Patre, non sola Chry. No. 85, concordia unitate, sed natura. S. Jo. Chryl. sit, Non in Mat. & Hom. 24-10, Ep. ad Cor. 1. & 2. *Communione Eucharistia* idem Christi Corpus recipere, quod Judæi trucidant. *Neque fide salutis, sedre ipsa Christum nos sumus officia Corpus; lingua nostram illius sanguinis cruentari: ea re non ali, quam Angeli trementes videant: nos cum illi in unam massam reduci, fierique corpus unus, & unam carnem: Christum Pastorem optimum membris suis oves suas nutrit. Proprio corpore nos atere, fibique conjugante, & conglutinante. Id, quod est in Calice, & id, quod fluxit ex latere, & illius nos esse participes. Nos recipere Corpus Christi, quod clavis confixum, quod lancea perfolsum est. Idem Corpus esse in Eucharistia, *Quod jacens in praefaci reverti sunt Magi*. Non Angelos, sed ipsorum corum Dominum tangi, & comedi. S. Amb. Eccl. 1. dicitur, quod subiori posset, expugnat: *Forte dicas, Aliud videt, quodammodo tu misi afferis, quod Christi Corpus accipias*? Et hoc (inquit) nobis abeas sapientem, ut probamus, &c. Aferit. Hoc, quod confessimus, Corpus ex Virgine est. Ante consecrationem verborum coelestium panem esse & ubi verba confederantur, esse Corpus Christi. Ante verba Christi, Calicem esse vini, & aquæ plenum: *Ubi verba Christi operata fuerint, ibi sanguinem effici, qui plebem redemit*. Dominum Iesum testificari, quod Corpus ejus accipimus, & sanguinem, proinde ne his esse ea de re dubitare: ideo post verba confederantur fideli, qui sacrificium acfunt, respondere, *Amen*, hoc est, *Verbum* & *S. Hieronymus* Eu-*charistiam Christi* Corpus non semel appellat, eumque oblationem Melchizedech, & panibus propositionis oppunit, ut veritatem figuris. S. Aug. Chrifum Corpus suum in manus suis portans alteri, quando ipsum Corpus suum committens, dicit, *Hoc est Corpus meum, cum tamen manibus suis portari nemo posset*. In Eucharistia participes nos esse docerunt Corporis Christi, quod est Veritas promissa per Sacrificia Veteris Testamenti, & in Novo exhibita; quod Filiu deus Deus apavit, de quo per Prophetam ait Christus, *Sacrificium & oblationem nesciisti*, *Corpus autem perfecti mibi*. Ait, in Altari dispensatori *vitam suam*, *qua deletum est chirographum*, *qua erat contrarium nobis*, *qua triumphantus est hostis* comparsus *delitiosa nostra*. S. Cyrillex Alexanderinus dicit, per Mysticam Eulogiam, seu Eucharistiam nos *Iesum in nobis suscipere Filium*; & cum ejus carnem degustamus, tunc vitam habemus in nobis, eique uniti, *Quemadmodum ipsa Verbo inhabitamus*. Hanc ob causam etiam in fuscidis mortuis non verbit tantum, & natus Deo convenienti Salvatorum operatum esse, sed Carnem suam, quasi cooperantem ad hoc adhibuisse, Ut ostenderet illum vivificare posse, ac velut unum quid cum ipsi jam factum esse. Quod se solo talu *sancta Carnis* id, quod corrumpat est, vivificat, quomodo vivificat illum. Eulogiam non uberiorum confequerat, cum ea degustabimus. In sumum enim ipsius bonum, hoc est, immortalitatem, nos qui particeps fuerimus omnino transformabit. Pluribus Patrum testimoniis referendis, vel indicandis supercedeo, ut consulam breviter.*

V. Altera via, qua Ecclesiæ sententiam de reali præ-

sentia Corporis Christi in Eucharistia Sacramento expli-
cata habemus, et contra doctrinam damnationis in *Constitutio* *doctrinae*. Cum enim ante sexcento annos *Berengarius* Ande gavensis Archidiacus id negare satus esset, signumque tantummodo Corpus Christi in Eucharistia esse assertum, in Romano primum Concilio sub *Letea IX* hac hæresis damnata est, ipseque Communione privatum anno quinquegesimo supra millefium. Secundo, in Concilio Venetiensi eodem anno, in quo & *Joannis Sceni* *Erigene* Liber, quo patrono *Berengarius* gloriosatur, lectus, & proscriptus est. Tertio, in Concilio Pariseni ab *Hincmaro* & *Christianissimo* congregato, eodem anno. Quarto, in Conc. Florentino sub *Vigilia II*. Pont. Max. anno millesimo quinquegesimo quinto. Quinto, in Conc. Turonensi, prædictissimus ejusdem Pontificis Legatis celebrato eodem anno; qua in Synodo *Berengarius* errorum suum ejusavit subscriptio data, & juramento firmata. Sexto, a Synodo Romana sub *Nicolaio II*. anno millesimo quinquegesimo nono, in qua hæresis ejusavit, Fidem Catholicam de Eucharistia veritate professus est in forma, quæ habet cap. *Ego Berengarius*, dist. 2. *De Consecratione*. Septimo, in Conc. Rotomagensi sub *Maurilio* Archiepiscopo, anno millesimo sexagesimo tertio, cum *Berengarius* ad errorem redierit. Octavo, in Conc. Pictaviensi, prædicto *Girardo* Episcopo Engolismensi, Sedis Apostolicae Legato, anno millesimo septuagesimo quinto. Nonno, a dubius Romanis Synodis sub *Gregorio VII*. Pontifice Maximo, annis millesimo septuagesimo octavo, & millesimo septuagesimo nono. Decimo, a Conc. Bardegalensi anno millesimo octogesimo, prædicto *Hugone* Densi primum Episcopo, deinde Archiepiscopo Lugdunensi, Sedis Apostolicae Legato. Eundem anno, id est millesimo octavo, & corpora nostra aliquando resurrecta. Panem vero Dei consecratum non esse communem panem, sed *Eucharistiam ex duabus rebus consonantem, terrena, & celesti iudec specibus panis, & s. Corpore, & sanguinem suis nostra causa habita*. S. Iren. l. 1. & 2. *Invenimus* *Lugdunensis* Episcopos, & Martys, *Pater, frequenter, perseveranter*. S. Ignatius Martyr, *Eucharistiam carnem esse alterit salvatoris nostri Iesu Christi*, & *pro peccatis nostris passus*, *quamque Pater sua benignitate existavit*. S. Julianus Martyr, *Eucharistiam incarnati Iesu Carnem, & Sanguinem fratris* scribit, *ad eundem modum*, *qui Verbum Dei Caro factum est, & Carnem, & sanguinem salutis nostra causa habita*. S. Iren. l. 1. & 2. *Invenimus* *Lugdunensis* Episcopos, & Martys, *Pater, in quo gratia alteri sunt, Corpus esse Domini, & Calicem Sanguinis ejus, affirmat* & *en quod probat, Christum Dei Creatoris mundi esse Filium, & corpora nostra aliquando resurrecta*. Panem vero Dei consecratum non esse communem panem, sed *Eucharistiam ex duabus rebus consonantem, terrena, & celesti iudec specibus panis, & s. Corpore, & sanguinem suis nostra causa habita*. S. Cyp. Ep. 54. & 61. l. 1. & 2. *Invenimus* *Lugdunensis* Episcopos, & Martys, *Eucharistiam carnem esse alterit salvatoris nostri Iesu Christi*, & *pro peccatis nostris passus*, *qui manducat in corde, non qui promit donec*. Ex quibus colligunt, Christi Corpus non recipi, sed manducari, adeoque Eucharistia realiter praesens non esse.

S. Ign. Ep. ad Smyr.

S. Iust. Apa.

S. Iren. l. 1. & 2.

S. Cyp. Ep. 54. & 61. l. 1. & 2.

S. Hil. l. 2. Di-

Trin. S.

Chry. No. 85.

in Mat. &

Hom. 24-10.

Ep. ad Cor.

1. Tim. 3.

S. Amb. l. 1. dicitur,

his quibus

in e. 1.

Ep. ad Cor.

1. Tim. 3.

S. Hieron. in Ps.

ad Euseb.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

bebitis vitam in nobis. Et rursus: *Caro mea vero est cibus & Sanguis meus vero est potus.* Cum ergo tam clavis, & perpicuis verbis Carnem suum panem, & verum cibum, Sanguinem item verum potum nominaverit, fatis videtur declarare, nullam in Sacramento substantiam panis, & vini remanere.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

inter Articulos Joannis VVicelli a Conci. Londonensi Provinciali anno 1322. Præfide Guillermo De Conternay, & ab altero Concil. Londonensi anno 1326. Præfide Thomas Arundelio, Cantuariensis Archiepiscopi, ac deum in Concio. Constantini damnos, hic legitur. Substantia panis materialis, & similiiter substantia vini materialis manet in Altari post consecrationem.

Concil. Tridentinum Catholicum Transubstantiationis Doctorum confirmat sedl. 13. c. 2. Si quis dixerit, in Sacramentis Eucharistia Sacramento remanere substantiam panis, & vini una cum Corpore, & Sanguine Domini nostri Iesu Christi; negaverit mirabiliter illam, & singularem conversionem totius substantiae panis in Corpus, & totius substantiae vini in Sanguinem, manifeste dantur speciebus panis, & vini quam quidem conversionem Catholicæ Ecclesiæ aperte Transubstantiationem appellat, asthenea sit. In qua quidem voce conferenda portulimum ex scriptis Patres videntur: ut huiusmodi voce, sub qua non posset heretici venenum latere, tamquam symbolo quadam a Sacramentis Catholicis distinguenterentur. Nec vero quemquam offendere merito posset hujus vocabuli novitas, cum res per ipsum significata sit antiquissima, upote in Sacris Litteris, & Traditione fundata. Quid enim aliud significat Transmutationis nomen, quo Patres interdum sibi sunt? quia transubstantiationem? Quid est mutari in Corpus, & Sanguinem Christi? fieri Corpus, & Sanguinem; transformari, transire, transfigeri in Corpus, & Sanguinem (qui bis loquendi modis alii Patres, & Autores Ecclesiastici nisi sunt) nisi transubstantiari? Nihil autem prohibet quoniam Ecclesia ad prolungandas heres, & Catholicum doctrinam explicandam novum aliquod vocabulum excogitare, atque usurpare, quando in re ipsa nihil est novum. Ita enim olim lexit in his vocabulis *Confundantur, ingensum, Trinitas, Persona, Diaper, quibus volvi, & suum fidem manifestus profiteri, & occuliti, atque inimici Hiereticorum sensibus, ac tuberfugis viam precludere.* Hinc Author Disputationis cum Ario sub s. Athanasio nomine defensens, at: *Nominis offendere nescire, an etiam re ipsius veritatem, quod hoc est sortita vocabulorum, refutari?* Res enim antiqua nomen accepit, non vocabulo nova rei veritas accessit. Hinc Vincentius Lirinensis in Commentario: *Ecclesia (inquit) pleniusque proper insilientia lacum non novum filii sensum nova appellationis proprietate signat.* Nec ad profanas vocum novitates hujus, & similium nominum confederatio pertinere intelligenda est. Profanas enim vocum novitates, quas Apolitus virare, Vincentius Lirinensis interpretatur *Degatum, rerum, sententiarum novitates, quae sunt veritas, & antiquitas contraria.*

V. Dogma denique Catholicum Transubstantiationis confecatur esse praefitum realis Corporis, & Sanguinis Christi in Eucharistia, probat Concil. Trid. Catechismus hanc ratione: *Si est verum Christi Corpus sub panis, & vini, species post consecrationem, omnino necesse est, cum ibi, antea non esset, hoc vel loci mutatione, vel creatione, vel alterius rei in ipsum conversione factum esse. At vero fieri non possit constat, ut Corpus Christi in Sacramento sit, quod ex uno in alium locum veneris, ita enim fieret, ut a coeli sedibus aperiet: quoniam nihil moveret, nisi locum deferat, a quo moveatur. Creari autem Corpus Christi minus credibile est, ac ne in cogitationem quidem cadere hoc potest. Relinquunt ergo ut in Sacramento sit Corpus Domini, quod panis in ipsum converatur. Quare nulla panis substantia remaneat nec necelle est.*

III. Idem probat omnium Christianarum Societatum in hujus dogmatis profectionem, & assertione confutatio, ac praefitum Ecclesie Graecæ cum Istina confessus certissimum documentum probatus: item Liturgia omnes, in quibus orat Sacerdos, ut panis, & vino sunt Corpus, & sanguis Christi, Mithale Gothicus, seu Gallicanus perantiquum. Partibus super editum, in Missa Dominicali, Oratione patrum referendis testimonios supercede.

Catholicae veritas ex antiquis Liturgiis confirmatur.

* Scriptum septimo sa- calo.

bebitis carnem vobis. Et rursus: *Caro mea vero est cibus & Sanguis meus vero est potus.* Cum ergo tam clavis, & perpicuis verbis Carnem suum panem, & verum cibum, Sanguinem item verum potum nominaverit, fatis videtur declarare, nullam in Sacramento substantiam panis, & vini remanere.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

inter Articulos Joannis VVicelli a Concio. Londonensi Provinciali anno 1322. Præfide Guillermo De Conternay, & ab altero Concil. Londonensi anno 1326. Præfide Thomas Arundelio, Cantuariensis Archiepiscopi, ac deum in Concio. Constantini damnos, hic legitur. Substantia panis materialis, & similiiter substantia vini materialis manet in Altari post consecrationem.

Sandus Gregorius Nyssenus Oratione Catechistica, cap. 37. Panem in Corpus Christi transelementari afferit per verbum Dei, sicut panis, quo Christus in terra legens alebatur, transfiguratus in naturam ipsum Corporis: tamquam transmutatione fide credendum docet.

Sandus Ambrosius Lib. Debi. qui Mysteriis initiantur, cap. 9. probat, Eucharistiam esse Christi Corpus, quia panis in illud consecratione transmutatur: & haec unus substantia in alteram mutationem non esse incredibilem plurimi exemplis persuadet. Quantis (inquit) utimur exemplis, ut probemus non hoc esse, quod natura formavit, sed quod benedictio confecrat, maioremque vim esse benedictionis, quam natura, quia benedictio etiam ipsa natura mutat, ut Virgines tenet Moyse, proponit hoc, & facta est ferens. Ruster apprehendit etiam serpentem, & in vaga naturam revertit. Vides ergo propheta gratia his mutantibus etiam naturam & serpentem, & virginem. Currebant Egypti fluminis para aquarum meatus, scito de fontium genis sanguis capit crampum. Non erat posse in fluvio iungi nisi pro parte creceret cerasus fluminis, aqua enim natura remanserit. Circumstans unde erat populus Hebreorum, hinc Egypti velutum, inde Mari clausus: Virgam levavit Moyse, separavit se aqua, & in murum speciem congelevit, atque in eam via pedagoga apparet. Jordan retrosum conseruit, contra naturam in fonte revertitur exordium. Nonne claret, naturam velutum mutantibus, vel sanguinis fluxum, ut si mutaretur in Corpus, & Sanguinem Christi? fieri Corpus, & Sanguinem; transformari, transire, transfigeri in Corpus, & Sanguinem (qui bis loquendi modis alii Patres, & Autores Ecclesiastici nisi sunt) nisi transubstantiari? Nihil autem prohibet quoniam Ecclesia ad prolungandas heres, & Catholicum doctrinam explicandam novum aliquod vocabulum excogitare, atque usurpare, quando in re ipsa nihil est novum. Ita enim olim lexit in his vocabulis *Confundantur, ingensum, Trinitas, Persona, Diaper, quibus volvi, & suum fidem manifestus profiteri, & occuliti, atque inimici Hiereticorum sensibus, ac tuberfugis viam precludere.* Hinc Author Disputationis cum Ario sub s. Athanasio nomine defensens, at: *Nominis offendere nescire, an etiam re ipsius veritatem, quod hoc est sortita vocabulorum, refutari?* Res enim antiqua nomen accepit, non vocabulo nova rei veritas accessit. Hinc Vincentius Lirinensis in Commentario: *Ecclesia (inquit) pleniusque proper insilientia lacum non novum filii sensum nova appellationis proprietate signat.* Nec ad profanas vocum novitates hujus, & similium nominum confederatio pertinere intelligenda est. Profanas enim vocum novitates, quas Apolitus virare, Vincentius Lirinensis interpretatur *Degatum, rerum, sententiarum novitates, quae sunt veritas, & antiquitas contraria.*

V. Dogma denique Catholicum Transubstantiationis confecatur esse praefitum realis Corporis, & Sanguinis Christi in Eucharistia, probat Concil. Trid. Catechismus hanc ratione: *Si est verum Christi Corpus sub panis, & vini, species post consecrationem, omnino necesse est, cum ibi, antea non esset, hoc vel loci mutatione, vel creatione, vel alterius rei in ipsum conversione factum esse. At vero fieri non possit constat, ut Corpus Christi in Sacramento sit, quod ex uno in alium locum veneris, ita enim fieret, ut a coeli sedibus aperiet: quoniam nihil moveret, nisi locum deferat, a quo moveatur. Creari autem Corpus Christi minus credibile est, ac ne in cogitationem quidem cadere hoc potest. Relinquunt ergo ut in Sacramento sit Corpus Domini, quod panis in ipsum converatur. Quare nulla panis substantia remaneat nec necelle est.*

III. Idem probat omnium Christianarum Societatum in hujus dogmatis profectionem, & assertione confutatio, ac praefitum Ecclesie Graecæ cum Istina confessus certissimum documentum probatus: item Liturgia omnes, in quibus orat Sacerdos, ut panis, & vino sunt Corpus, & sanguis Christi, Mithale Gothicus, seu Gallicanus perantiquum. Partibus super editum, in Missa Dominicali, Oratione patrum referendis testimonios supercede.

Theologiae Dogmaticæ, & Moralis Liber II.

Summi Sacerdotis olata, precarius mente desiderata, Maternis eternis, ut operae virtutis, panem mutatum in Carnem, & sanguinem versum in Sanguinem, illum sumamus in Galice qui de se fluit, in Cruso ex latere.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.

Patrum confessus in dogmate Transubstantiationis.

II. Idem probat consentiens SS. Patrum doctrina. *S. Cyriacus Hierosolymitanus Catechesis 4. Mylagogica, Transubstantiationis dogma luculentiter adfridit, clareque explicat.* Cum igitur (inquit) Christus ipse sic affirmeret, atque dicas deinceps, HOC est Corpus meum, quis dñeceps audet dubitare? At eodem quoque confirmante, & aliente, HIC est Sanguis meus: quis, inquam, audiret, & dicat non sse illius Sanguinem? Aquam aliquando mutavit in vinum, quod est Sanguinem propinquum, in Cana Galilaea sola voluntate: & non erit dignus cui credamus, quod vinum in Sanguinem suum transmutaret. Si enim ad Noptias corporales invitatus, suspendit miraculum operatus est, an non multo magis Corpus, & Sanguinem suum sibi Spendit illud confitebitur? Quare omni certitudine Corpus, & Sanguinem Christi sumamus. Nam sub tipo (idec specie) panis datur tibi Corpus, & sub tipo vini datur Sanguis, ut simpro Corporis, & Sanguinis Christi officiaris eti comparticipes Corporis, & Sanguinis. Sic Christifera erimus, hoc est, Christum ferentes, cum eis Corpus, & Sanguinem in sacramentum Altaris sub speciebus panis, & vini veraciter continetur, transubstantiatum pane in Corpus, & vino in Sanguinem posse dicens: ut ad perficiendum mysterium unitatis expiacionis ipse de se.

Item Milla in Assumptione Beate Marie Virginis. De- fendant, Domine, in his Sacramentis tua Benedictionis coherens, & cooperato Paracletus Spiritus, ut Oblationem quam tu de tua terra fructuante parorigimus, calepsi permutavimus, & te sanctificante sumamus: ut translata fruge in * Fette, per Corpore, calice in Crucis, proficiat meritis, quod obtulisti mutatione, & vini remanere.